

OSNOVNA ŠKOLA SUĆIDAR

SPLIT

DOMINANTNO ILI RECESIVNO

SVOJSTVO

IME I PREZIME: NADANA RIKARDA PODRUG

RAZRED: 8.A

MENTORICA: DRAGANA MAMIĆ

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	(3)
2. DOMINANTNO ILI RECESIVNO SVOJSTVO.....	(4)
2.1. ZAPAŽANJA I PREDVIĐANJA	(4)
2.2. ANALIZA PODATAKA.....	(4,5,6)
2.3. RASPRAVA.....	(6)
3. ZAKLJUČAK.....	(7)
4. LITERATURA.....	(8)

1. UVOD

Kroz proces razmnožavanja, nasljeđivanjem se prenose osobine roditelja na potomke putem gena, dijelova molekule DNA koja s proteinima izgrađuje kromosome tijekom diobe.

Različite kopije gena daju uputu za isto svojstvo, ali drugačijim učinkom. Kopije gena za neke su osobine dominantne a neke recessivne.

U ovom istraživanju nastojat ću pokazati od kojeg roditelja sam naslijedila neke osobine. Obzirom da nemam braće niti sestara, ne mogu se uspoređivati s drugim nasljednicima. Pretpostavljam da sam većinu svojstva, od pet primjera, koja ću navesti u dalnjem istraživanju, naslijedila od majke.

2. DOMINANTNO ILI RECESIVNO SVOJSTVO

2.1. ZAPAŽANJA I PRFDVIĐANJA

U tablici niže prikazanoj, prikazat će dominantna ili recessivna svojstva mojih roditelja i mene, kako bih na kraju mogla zaključiti čija sam svojstva naslijedila u najvećoj mjeri.

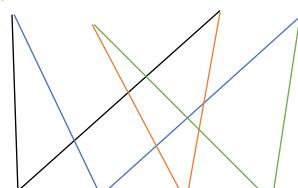
SVOJSTVO	JA	OTAC	MAJKA	BRAĆA I SESTRE (napiši ime)		
BOJA KOSE	SVIJETLA	SVIJETLA	SVIJETLA	/	/	/
STRUKTURA KOSE	RAVNA	RAVNA	RAVNA	/	/	/
OBLIK USANA	DEBELE	TANKE	DEBELE	/	/	/
PIGMENT OČIJU	PLAVE	ZELENE	PLAVE	/	/	/
VID	NORMALAN VID	KRATKovidnost	NORMALAN VID	/	/	/

2.2. ANALIZA PODATAKA

Boja kose (M - tamna, m - svijetla)

Roditelji: (majka) mm x mm (otac)

Spolne stanice: m   m   x   m   m

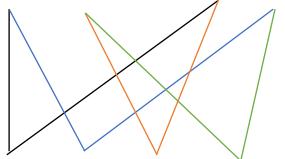
Potomci: mm   mm   mm   mm

Imam svijetlu kosu zato što oba roditelja imaju svijetlu (recessivnu)boju kose.

Struktura kose (K - ravna, k - kovrčava)

Roditelji: (majka) KK x Kk (otac)

Spolne stanice: K   K   x   K   k

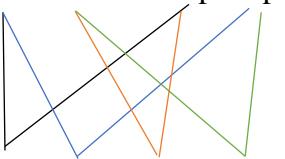
Potomci: KK   Kk   KK   Kk

Imam ravnu kosu zato što oba roditelja imaju ravnu kosu, koja je dominantna u mojoj obitelji.

Oblik usana (P - debele, p - tanke)

Roditelji: (majka) PP x pp (otac)

Spolne stanice: P   P   x   p   p

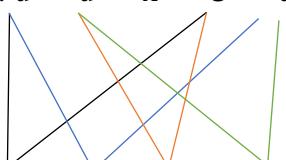
Potomci: Pp   Pp   Pp   Pp

Svoje debele usnice naslijedila sam od majke (dominantno svojstvo).

Pigment očiju (U - smeđe, u - plave)

Roditelji: (majka) uu x Uu (otac)

Spolne stanice: u   u   x   U   u

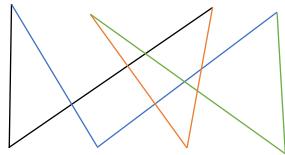
Potomci: uu   uu   Uu   Uu

Naslijedila sam majčine plave (recesivne) oči.

Vid (N - normalan, n - kratkovidnost)

Roditelji: (majka) NN x nn(otac)

Spolne stanice: N   N   x   n   n

Potomci: Nn   Nn   Nn   Nn

I u ovom slučaju sam naslijedila osobinu moje mame, i nisam kratkovidna.

2.3. RASPRAVA

Istraživanjem smo saznali kolika je vjerojatnost nasljedivanja i koliko je kombinacija nasljednih svojstava dobivenih od roditelja. Neka recesivna svojstva od roditelja ne moraju nužno naslijediti djeca, nego unuci ili neki daljnji potomci.

Ja sam primjer suprotan ovoj činjenici, jer sam recesivna svojstva naslijedila od roditelja.

3. ZAKLJUČAK

Hipoteza koju sam iznijela na početku istraživanja pokazala se točnom. Od pet primjera različitih svojstava, većinu sam ih naslijedila od svoje majke.

Zanimljivo, od tate sam naslijedila samo jedno recesivno (svijetla kosa), i jedno dominantno (ravna kosa) svojstvo.

Od mame sam naslijedila neka dominantna svojstva, kao na primjer ravnu kosu, debele usnice i normalan vid. Naslijedila sam i ponešto recesivnih svojstava (svijetlu kosu i plavu boju očiju).

Što sam odraslija, više mi ljudi govori da sam sličnija majci, što sada ima smisla.

Bilo bi zanimljivo u budućnosti provesti istraživački rad da vidimo hoće li moji potomci naslijediti očevu kratkovidnost ili pak tanke usnice.

4. LITERATURA

- Begić V., Bastić M., Madaj Prpić J., Bakarić A., 2024. Biologija 8 – udžbenik iz biologije za osmi razred osnovne škole. Alfa, Zagreb, str. 36.
- Begić V, Bastić M., Madaj Prpić J., Bakarić A., 2024. Biologija 8, Radna bilježnica iz biologije za osmi razred osnovne škole, Alfa, Zagreb